

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok XI

Tarnów, piątek 19 sierpnia 1938 r.

Nr. 33

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie“.

(Bazyła 1857)

Nr. tel. 45

Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3

Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

T R E Ś Ć:

Dr A. Chomet: O jednolity żydowski front wyborczy
Święto „Cudu nad Wisłą”
O wychowanie naszej młodzieży
Fiasko manifestacji endeckich
Przed walnym zebraniem ogólnym syjonistów
Posiedzenie Rady miejskiej
Co słychać w Tarnowie?
Z Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców
Ze sportu — Kronika

Dr A. Chomet

O jednolity żydowski front wyborczy

Im bliżej do wyborów — tym głośniejsz w ulicy żydowskiej o blokach i frontach. Zjednoczony front żydowski od prawicy do lewicy stał się najpopularniejszym — choć najmniej realnym hasłem aktywnej polityki żydowskiej. O takim froncie można co najwyżej marzyć — ale na pewno było liczyć się z możliwością powstania takiego frontu. Na taki front może sobie pozwolić tylko francuski.

U nas niestety daleko jeszcze do uznania dyscypliny narodowej za jedyną siłę, zdolną do kierowania naszym burzliwym życiem ogólnym.

Może kierownictwo organizacji syjonistycznej w Polsce wystąpić z apelem o amnestię w życiu żydowskim, bez zdaniem dra Kleinbauma — w ciągu 20 lat polityki żydowskiej w Polsce niepodległej rozegrało się pośród żydów tak wiele walk partyjnych, zatargów osobistych, brzydkich intrig i dramatycznych rozłamów, że w rezultacie doprowadziło to do obecnego stanu rozbitcia i dezorganizacji społeczeństwa żydowskiego w Polsce — „zjemy tak jak w obłędnej twierdzy”, to jednak na wszystkie te wołania i apele głuchy jest „Bund”, który jak to niedawno stwierdził sławny historyk żydowski prof. Dubnow — „nie uważa się za część narodu żydowskiego, tylko za część żydowskiego proletariatu”. Prof. Dubnow przeprowadza Bundowi polskiemu z okazji jego jubileuszu 40-lecia — że „spowodo obecnego izolowania się, nie bacząc na chwilowy przypływ sympatyj, musi Bund schnąć i stać się sektą wśród progresywnego żydostwa”. Bund nie słucha jednak tak cennych rad prof. Dubnowa — lecz trwa w seklarstwie, odrzaczając nie tylko od „przesaód” ogólnonarodowych, ale w swym zaślepieniu antysyjonistycznym, nie dopuszcza nawet do konsolidacji żydowskiego ruchu robotniczego. Dla Bundu istnieje tylko front antysyjonistyczny. W tym froncie czyni jednak poważne wymowy życie. Życie idzie bowiem naprzód. Historia żydów ostatnich 40 lat dała rację syjonizmowi. Uznaje to dziś prof. Dubnow pisząc w liście do przyjaciela bundowskiego: „Piszesz: z syjonistami nigdy nie pójdziemy. Tak mówić, mógł Bund przed 40 laty. Ale od owego czasu stał się syjonizm ze sprawy partyjnej — ruchem ludowym. Największa część narodu żydowskiego jest syjonistyczna lub prosyjonistyczna. Cała żydowska demokracja (prócz nielicznej żył asymlacji) widzi w powstaniu centrum palestyńskiego największy cud w historii żydowskiej”.

Tak mówi Dubnow. Bund nie dał się jeszcze przekonać i trwa z uporem w swej izolacji narodowej. Gdy więc mowa o froncie ogóln żydowskim przy wyborach samorządowych — nie wchodzi w rachubę Bund, bez którego front taki jest mocno poszerzony i traci na swej sile i wadze. Ale z tym się trzeba liczyć w realnej polityce.

Czy jest jednak możliwy zjednoczony front reszty społeczeństwa żydowskiego? Zbytecznym jest chyba dowodzić konieczności konsolidacji żydostwa przy nadchodzących wyborach komunalnych. Zwalczaliśmy zawsze anarchię w życiu żydowskim, a doświadczanie z lat ostatnich na terenie samorządu tarnowskiego nauczyło nas, że niedoradzie do swoich zadań przedstawicielstwo żydowskie na Radzie miejskiej wiele nam przysporzyło wstydu i szkody.

Nigdy nie było naszym celem zdobywanie Rady miejskiej. Domagamy się tylko i walczyliśmy zawsze o należyte nam przedstawicielstwo, któreby godnie reprezentowało żydostwo. Zawsze też podkreślaliśmy, że „jeżeli chodzi o ten odcinek życia zbiorowego, który zamyka się w granicach samorządu miejskiego,

to hasłem naszym była zawsze harmonijna współpraca wszystkich warstw ludności bez różnicy wyznania i narodowości, — dobro państwa i miasta, racjonalna gospodarka miejska, równomierne traktowanie całej ludności, zaspokojenie słusznych potrzeb społeczeństwa żydowskiego, zwalczanie moszkwat i strzeżenie godności żydowskiej”. (Tyg. Zyd. nr 45. Rok 1933).

I dziś te same hasła głosimy i ten sam cel — gdy mowa o wyborach do Rady miejskiej. A ludność żydowska — cała bez wyjątku rozumie już dziś wagę i znaczenie należytej reprezentacji żydowskiej, bo dzisiejsi radni żydowscy dali społeczeństwu żydowskiemu dostateczną pociętością lekcie poglądową.

To też nikomu już nie uda się dziś omamić szersze koła ludności żydowskiej — która będzie już teraz ostrożną po doświadczeniach z Budzyskimi, zalecanymi przy wyborach do Sejmu przez rabinów. A społeczeństwo żydowskie w Tarnowie wie też o tym doskonale, że i obecna większość Rady miejskiej przejęta jest hasłami kulturalnego antysyjonizmu, który głosi w stosunku do żydów konsekwentną eks-terminację, tylko bez bicia szys i bez rozbijania głów.

W obecnej sytuacji — nad wyraz ciężkiej i prawie że beznadziejnej, głównie na własne liczyć możemy siły. Silna i świadoma swych zadań reprezentacja żydowska może razem z szczerze demokratycznymi czynnikami polskimi niejednemu złu zaradzić. Dlatego wierzymy, że w odpowiednim momencie powstanie w Tarnowie jednolity blok tych stronnictw i grupowań żydowskich, które stoją na platformie interesów ogólnonarodowych, a którym ustąpić muszą interesy partyjne, klasowe czy stanowe.

I chociaż trudności w formowaniu takiego bloku ogóln żydowskiego są wielkie — to jednak nie należy szepścić ołfar dla secentowania całego żydostwa tarnowskiego.

Ten front jednolity wewnętrznie żydowski musi jednak poprzedzić jednolity front wewnętrznie syjonistyczny. Utworzenie reprezentacji stronnictw syjonistycznych będzie pierwszym krokiem do utworzenia reprezentacji żydostwa tarnowskiego.

Dr ARTUR HULLES

lekarz chorób wewn. i kobiecych
Tarnów, ul. Wałowa 18 — Tel. 16

POWRÓCIŁ

LEKARZ - DENTYSTA

JAKUB WANDSTEIN

Tarnów, ul. Wałowa 12

POWRÓCIŁ

Święto „Cudu nad Wisłą”

Święto „Cudu nad Wisłą”, połączone z „Świętem Żołnierza i Ochotnika Polskiego”, obchodzone w Tarnowie według programu ustalonego przez komitet obywatelski.

W niedzielę, dnia 14 b. m. odbyła się zbiórka członków poszczególnych organizacji na placu obok browaru ks. Sanguski, oraz zbiórka pocztów znakorodowych obok płyty Nieznanego Żołnierza, gdzie zapalono znicz. O godzinie 19.30 zapalono ognisko na górze św. Marcina.

Następnie capstrzyk orkiestry przeszedł ulicą Krakowską i Wałową pod płytę Nieznanego Żołnierza, gdzie złożono wieńiec, oraz oddano hołd poległym w walkach w roku 1920.

W poniedziałek, 15 bm. o godz. 6 rano odezwał się hejnał orkiestry rękodzielniczej z wieży ratuszowej. O godzinie 9-tej odbyły się nabożeństwa w katedrze i nowej synagodze. W nowej synagodze modły odprawił kanon p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyr. p. Künstlera.

O godzinie 12-tej odbyło się w kinie Marzenie wyświetlenie specjalnego filmu p. t. Kombatanci, a wieczorem odbyła się zabawa ludowa w sali Bractwa Kurkowego.

Przed południem odbyła się zbiórka uliczna na Fundusz Obrony Narodowej.

BANK DEWIZOWY

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

Oddział w Tarnowie — Wałowa 12

załatwia najkorzystniej wszelkie transakcje bankowe. Przyjmuje wkłady na książeczki oszczędnościowe imienne i na okaziciela

Bezwzględna tajemnica wkładów ustawowo zastrzeżona

Oprocentowanie od 4 do 5% rocznie

WYŁĄCZNA instytucja patronizująca:

Banque de la Société Générale de Belgique

BRUXELLES

Wychowanie naszej młodzieży

Zdawałoby się, że już nima wśród Żydów przeciwników żydowskiego szkolnictwa. Niestety, tak nie jest. Przez ostatnie lata, w tym roku domowa grupa Hirscha dla gimnazjum „Safa Berura” słysześmy zdania, wypowiedziane zasadniczo przeciw żydowskim szkołom, nie tylko przez asymilantów, ale nawet przez narodowych Żydów. Argumentacja była, rozumie się, różna.

Asymilant mówił: przez to, że stwarzamy osobne szkoły, oddalamy żydowskich uczniów od niezżydowskiej młodzieży. Sami słyszeliśmy, że w ghetto żydowskie i niszczymy, zdobywając emancypację żydowskiej całego społeczeństwa. Tak jak gdyby w międzywojennych szkołach publik, młodzież żydowska i chrześcijańska, blisko żyły ze sobą. Już w czasach przedwojennych, kiedy jeszcze nie istniał tak bezwzględny antysemityzm, młodzież katolicka trzymała się przeważnie zdala od swych żydowskich kolegów, mimo przebywania na jednej ławie szkolnej. A co dopiero dziś? Aż Amsterda, jak-panuje obecnie wśród młodzieży szkolnej szkół państwowych, nie zbliża naszych dzieci do chrześcijańskiego otoczenia, ale raczej oddala. A co do zarzutu, że chcemy naszą młodzież na nowo rzucić w ghetto, to musimy się spytać, co ci asymilanci pod ghettem rozumieją. Jeśli pod ghettem rozumieją łączność z żydostwem, jego przeszłością, teraźniejszością i przyszłością, jego biblią, prorokami, jego przedcówną historią, jego duchem i umysłem — to na to odpowiedź nasz brzmiał: owszem, także ghetto chcemy stworzyć. Jeśli się jednak pod ghettem rozumie nasze „cheder”, gdzie nie uczono nie poza naukami ściśle żydowskimi, to takiego ghetta my nie chcemy. Nasze szkoły dają naszym dzieciom w języku polskim wszystko to, czego uczy w szkołach państwowych. A nasze dzieci uczą się dużo i dobrze, o czym świadczą wyniki wszystkich egzaminów dyploma, jako że prawa szkół państwowych, nadane obecnie tak szkołom powszechnym, jak i gimnazjom „Safa Berura”. Ale poza tym uczy się nasze dzieci także naszej kultury i w naszym języku, w języku hebrajskim. Już od pierwszej klasy szkoły ludowej zaczyna się dziecko uczyć hebrajskiego i nie jak łaciny lub greki, ale jak żywego, naszego języka i już po krótkim czasie może czytać, pisać i zaczyna rozumieć po hebrajsku. Potem uczy się biblii, religii, historii Żydów i literatury hebrajskiej od czasów najdawniejszych do najnowszych w języku hebrajskim. Trezba być obecnym przy maturze hebrajskiej albo słyszeć zdanie egzaminatorów: dr Tartakower, dr Steina dr Ostertsehera, żeby się dowiedzieć, co za wiedzę żydowską absolwenci naszych szkół posiadają i jak im młodzieńcy i później kontak z żydostwem i nie odwrócić to od niego łada podmuch, łada dziewczynka niezżydowska, albo większy podatek kahalny.

A jakie argumenty miał narodowy Żyd przeciwko szkolnictwu żydowskiemu?

„Mysimy się wychowali w niezżydowskich szkołach, a mimo to jesteśmy dobrnymi Żydami, często nawet lepszymi od absolwentów szkół żydowskich.

Mysimy w szkołach państwowych już od najmłodszych lat cierpieć z powodu nienawiści do Żydów i ta nienawiść tworzyważy w nas, jakby szcepionką, odporność przeciw antysemityzmowi, hart i gotowość reakcji; staliśmy się dzięki antysemityzmowi narodowymi Żydami.”

Na to odpowiadam: nie wiem, czy nasza generacja, która wychowała się w szkołach niezżydowskich, wydała dużo dobrych Żydów. Tylko mała część z spośród naszych kolegów została prawdziwie żydowską, natomiast większa część jest albo obojętna wobec kwestii i hłółw żydowskich, albo zamieszana w oboje strony, zupełnie z narodem a nawet z religią zerwała. Nie zapominajmy przy tym, że my pochodzimy przeważnie z prawdziwie żydowskich miast i rodzin, że my wynieśliśmy tradycję żydowską, która się odzywa w każdym z nas, nawet jeśli się już obracamy w zupełnie innym milieu. Jak jednak wygląda młodzież wychowana u rodziców zasymlonowanych, na to chyba mamy nawiązać w tak żydowskim miście jak Eneid dożde przykładów. Tej młodzieży chyba dwie godziny nauki religii żydowskiej w szkołach międzywojennych dla żydostwa nie utrzymają.

Niemna otóż dobrze uzasadnionych argumentów przeciw szkolnictwu żydowskiemu.

Fiasko manifestacji endeckich

Po kilku nieudanych próbach Stronnictwo Narodowe nie ma już odwagi wystąpić publicznie w Tarnowie, bo nie chce wykazać swej słabości politycznej i braku jakiegokolwiek wpływu wśród ludności naszego powiatu. Dlatego Stronnictwo Narodowe urządziło swe publiczne imprezy w Tuchowie, w nadziei, że prowincja będzie bardziej gościnna i gruntem bardziej podatnym dla jego hasła.

Wielkie afiszce rozpisanie, po całym mieście zapowiadający o wielkiej manifestacji endeckiej w Tuchowie w dniu 15 b. m. Tymczasem manifestacja ta zakończyła się wielkim fiaskiem. Z trzech bowiem powiatów tarnowskiego, brzeskiego i debieckiego przybyło na manifestację zaledwie 112 osób, a w zebraniu odbytym po pochodzie brało udział zaledwie 300 osób.

Jedynym konkretnym wynikiem tej wielkiej manifestacji i mów w ogłoszonych na wycie było wybiecie 7 szub w trzech mieszkaniach żydowskich w Tuchowie. Jednego ze sprawców policja już ujęła.

Podziękowanie

WP. drowi E. Dintenfassowi za bezinteresowną pomoc lekarską, udzielaną dzieciom Ochronki żydowskiej — wyraża serdeczne podziękowanie

Zarząd Ochronki żydowskiej w Tarnowie

Blp. Jakub Lauterbach

We wtorek 16 b. m. zmarł w Krakowie powszechnie poważany i ceniony blp. Jakub Lauterbach, przeżywszy 77 lat.

Zmarły był wnukiem słynnego rabina drohobyckiego Eliasza Hruszowskiego i odznaczał się gruntowną wiedzą jadaistyczną i bystrym rozumem.

Przez kilkunastu laty blp. Jakub Lauterbach osiadł na stałe w Krakowie i w krótkim czasie zyskał sobie i miarę i poważanie, dzięki niezwykłemu zaletom serca i umysłu. Dlatego wiadomości o jego zgonie wywarła silne wrażenie w społeczeństwie żydowskim Krakowa.

Rodzinie Zmarłego towarzyszy głębokie i powszechne współczucie.

Zmarły osierocił znanego i powszechnie cenionego działacza narodowego i społecznego, radcę p. Makska Lauterbacha, prezesa szeregu instytucji społecznych i narodowych, m. i. Centrali K. K. L. i Stowarzyszenia Kupców w Krakowie.

Szanownemu towarzyszkowi Maksowi Lauterbachowi w Krakowie wyraża głębokie współczucie z powodu zgonu Jego blp. OJCA

Komitet lokalny org. syjon. w Tarnowie

Drogiemu prezesowi naszej centrali w Krakowie tow. Maksowi Lauterbachowi wyraża głębokie i szczerze współczucie z powodu zgonu blp. OJCA

Koło miejscowe KKL w Tarnowie

Tow. Maksowi Lauterbachowi w Krakowie z powodu zgonu blp. OJCA wyrażają szczerze współczucie

Dr A. Chometowie

WP. Maksowi Lauterbachowi oraz Sz. Rodzinie z powodu zgonu blp. OJCA — wyrażamy szczerze współczucie וְהָיָה שְׁמֵךְ יָקָרְךָ כְּשֶׁמֶן זַיִת וְהָיָה חַיִּים חַיִּים חַיִּים

Chaimowie Kornowie

Przed walnym zebraniem ogólnym syjonistów

Przedym organizacji syjonistycznej komunikuje, iż czyni przygotowania do najbliższego walnego zebrania dla wyboru nowego komitetu lokalnego oraz nowego prezydium. W walnym zebraniu będą mogli brać udział tylko ci członkowie organizacji, którzy wykupili w tym roku szekeł i placą regularnie w tym roku podatek partyjny.

Na rzecz chorych chaluców

Dnia 24 b. m. odbędzie się zbiórka urządzona przez Ligę Pracujących Palestyny i Eżr Chalucowa na rzecz chorych chaluców, przebywających na hach-szarze. Ze względu na doniosłość celu — nikt chyba nie odmówi datku w dniu zbiórki.

Rabin dr M. Weissman

Separatyzm a apostołstwo w religii żydowskiej

(Dokończenie)

Ale była także zewnętrzna przyczyna, która każała nam pielęgnować tę cechę. Żadne obce społeczeństwo nie chciało nas wchłonić tak, w tej formie, w jakiej nas widzieli. Chętnie się chciało eksploatować i wykorzystywać naszą kulturę, umysłowość, naszą etykę, naukę o Bogu jednym i jedynym, ale dądan o nas, byśmy i my wzięli coś z otoczenia, by ta wymiana była obustronna, wzajemna, byśmy się zgodzili na kompromis w tej czy innej formie w tym założeniu poznania Boga czy etyki ludzkiej, jaką inne narody posiadali. Kto wie, czy w tym wypadku nie byłobyśmy pokierowali inaczej naszymi dziejami, niż to zrobiliśmy. Ale to właśnie nastąpiło nieporozumienie. My Żydzi mogliśmy światu obieścić, że zwiastować naukę o Bogu w całej pełni, bez kompromisów, zgodnie z założeniami tradycji syjonistycznej i proroczej, a nie mogliśmy się zgodzić na żadne uszczuplenie, na żadne uproszczenie czy umniejszenie zasad naszej wiary, która była do przyjęcia albo w całości albo nie była do przyjęcia wcale. W tym stanie rzeczy musiało dojść do separatuizmu żydowskiego, zasklepienia i zamknięcia w sobie, ale był on tylko ziemski, dośmieszny i tymczasowy, tak jak dośmieszny i tymczasowy jest życie Żyda glosowego wcale. Nie oznaczał on zapewne wyznaczenia się uniwersalizmu proroczego czy mesjanistycznego, który nadal został tym, czym był dotychczas; eschatologicznym zenitem dążeń i pragnień narodu wybranego, który mimo ciężkiej niewoli marzył jeszcze wciąż o dniu, kiedy sforsuje jedności i zgody zajął na horyzoncie pełnym chmur nieporozumienia i niezgody.

Po raz pierwszy Żydzi dali dowód swego separatyzmu wobec syjonizmu, gdy przystąpili do odrzucenia drugiej wiary. Sami siebie (prawdnie zwani Kutejcami), ludność napływową, wprawdzie pochodzenia po części semickiego, przyjęli od ludności tubylczej pozostawionej w kraju po zbuczeniu I-iej

świątyni wiare mojejzowej, ale na zasadzie kompromisu: wiarę w jednego Boga łączyli i mieszały z elementami pogańskimi i dlatego zostali odechnięci przez ogół żydostwa, kiedy proponowali swój udział w odbudowie. Nie nam i nam razem budować świątynię — brzmiała odpowiedź ze strony żydostwa, czyli nie możemy się na kompromis. Wiemy, że ta odpowiedź zadygotała o losie Samarytan, których sekta wprawdzie przy okropnej degeneracji rasowej wskutek częstokrotnego krzyżowania się małżeńskim przetrwała w małej liczbie do dziś, ale obecnie jest już w stadium zupełnego obumierania.

Analiza pojęcia naszego uniwersalizmu i spowodowanego podwójną koniecznością historyczną żydowskiego separatyzmu zawiera już implicite odpowiedzi na zagadnienie apostołstwa w religii żydowskiej. Piękna jest myśl apostołowania wśród narodów, jeszcze piękniejsza jest meczetność za wiarę w jednego Boga i Jego nauki o miłości i sprawiedliwości. Pod tym względem należy przyznać, że zasada miłości jest w każdej religii tym olbrzymim argumentem, który świadczy przede wszystkim o głębokim przekonaniu jej założyciela o słuszności idei i o jego przekonaniu, że ona jest jedynie godna zawaładną światem ludzkim i nad nim panować. Ale ku temu trzeba wprawić odpowiednich warunków zewnętrznych. Temu narodowi, który ma apostołować muszą sprzyjać odpowiednie temu warunki polityczne (niekonieczne samodzielnostwo państwa, ale przynajmniej wartość terytorialną), społeczne, gospodarcze, a w wyniku tych trzech założeń także i stosowne warunki psychologiczne. Przy takiej konstelacji naród posiadający w sobie pewną dozę idealizmu (a który go nie posiada?) może pomyśleć o tym, by i inne narody uraczyć światłem kultury i prawdziwego poznania, zbliżyć je ku Bogu i Jego nauce. Jest to wtedy zupełnie logiczne i naturalne, jeśli naród wychodzi poza własny krąg zainteresowań i nie propuguje hasła autarkii kulturalnej czy etnicznej.

Zachodzi tylko pytanie, czy Żydzi w miły tych założeń byli w stanie apostołować innym narodom, czy dla nich dzieje stworzyły potrzebne ku temu wa-

runki umożliwiające pracę misyjną, czy kulturalną w krajach, do których los ich zgnał? Zdaże się, że po-bieżny rzut oka na dzieje Żydów w diasporze mogą nas o tym przekonać. Każda misja, wszelkie apostoł-stwo jest zawsze pewnego rodzaju mniejszą lub większą ofensywą na to środowisko, które chcą objąć swą działalnością nawracającą. Pod tym względem mamy nawet w historii takie religie, których założyciele ka-zali ją szerzyć chętnie z pewnością w reku, co już z pewnością jest przesadą znajdującą swe ujęcie w zbytniej agresywności. Tymczasem w glosie Żyd znalazł się właśnie w pozycji defensywnej, obronnej, zasady jego religii i jego bytu były ciągle zagrożone, za swoją wiarę przelewał krew i ginał na stosach inkwizycji, tym samym nie ma mowy o tym, by mógł być innych nauczać lub nawracać. Zawsze i wszędzie zagrożony w tym, co mu było najdroższym, w tradycję i wierze swych ojców Żyd z uporem i zaciętością godną tak wielkich sprawczy strzegł jakgdyby relikwii tego, co mu było najświętszym — wyznania swej wiary. A zatem nie nauczanie otoczenia, nie nawracanie było wskazane, ale obrona, walka o stan posiadania, który był z weselem stracony.

Na nieporozumieniu zatym polegają dziś stawiane jeszcze Żydom zarzuty, jakoby nie spełnili tych pism-cen, jakie przekazał im najlepszy komentatorowie Zale-ma — prorocy. Nietylko „non potiussum”, ale i „non possumus”, brzmie jeszcze dziś nasza odpowiedź, ilekroć pod tym kątem widzenia patrzymy na nasze dzieje. Do czego rzeczywiście może doprowadzić „misja” żydostwa glosowego, przegrywając nas ekskluzywnie i separatyzm kulturalno-religijny dzisiejszych Niemiec, co stoi w jaskrawej sprzeczności z głoszonymi jeszcze niedawno z ambony synagogałnych przed niemieckimi rabbinami hasłami talmudycznymi, iż „ślusne Bóg uczynił przerażającą Izrael po świecie”, bo chciał, by stał się misjonarzem wśród narodów.

Tak wglądając u nas pojęcia separatyzmu i apostołstwa na ile naszych dziejów, z takimi założeniami należy podejść do tego zagadnienia, by je ocenić obiektywnie i historycznie.

Co słychać w Tarnowie?

Posiedzenie Rady miejskiej

Pod przewodnictwem prezidenta dra Brodzińskiego odbyło się w czwartek 11 b. m. posiedzenie Rady miejskiej.

Po załatwieniu protokołu z poprzedniego posiedzenia uchwalono przedłożyć dzierżawę gruntów na boisko Towarzystwa Sportowego „Jutrzenka” na przeciąg 20 lat t. j. do roku 1956. Następnie uchwalono projekt przepisów o używaniu i ochronie ulic, oraz o ruchu ulicznym w Tarnowie. Uchwalony ten projekt zostanie przedłożony Panu Wojewodzie jako życzenie Rady miejskiej. W myśl bowiem obowiązujących przepisów sprawa ta należy do kompetencji Pana Wojewody.

Projekt przepisów określających najmniejsze dopuszczalne powierzchnie działek budowlanych wywołał zżywną dyskusję, w której zabierali głos przedstawiciele obu klubów socjalistycznych i klubu pracy. Projekt przewiduje bowiem m. i. przepis, że najmniejsza działka budowlana musi mieć 400² i że tylko 35 proc. działki może być zabudowana, oraz wysuwa cały szereg innych wymagań wobec budujących, co utrudnia i podraża budowę.

Za projektem głosowała tylko część klubu pracy i klub żydowski, a ponieważ nie uzyskał większości — upadł.

W dalszym ciągu Rada uchwalała przełożyć na adiacentów kosztą przedsięwzięcia ulic Pankowej, Brodzińskiego i Urszulińskiej, przystąpić do utworzenia i budowy ulicy Wita Stwosza i nałożenia na właścicieli przyległych działek obowiązku złożenia zaliczki na koszt budowy tej ulicy; urządzić ulicę Krakowską od mostu kolejowego ku Białej, przez ułożenie krawników.

Upoważniono zarząd miejski do kupna od Leona Schwanenfelda placu, na którym wznosi się niedokończony budynek, przeznaczony na ujeżdżalnię wojskową przy ul. Nowodąbrowskiej za cenę zł 270.000.

Po umorzeniu należałości prywatno-prawnych (Z. T. G. S. Samson z 600 i T. S. Jutrzenka 120 zł), wybrano opiekunów społecznym dla 6 okręgów, na jakie miasto zostało w tym celu podzielone.

Opiekunami społecznymi na okręg I zostali wybrani Kajmund Kaempf (Krakowska 2) i Maurycy Hutter (Krakowska 16), a ich zastępcami są Eugeniusz Kubisztal (św. Ducha 7) i Markus Krischer (Krótka 6).

Na okręg II: Jan Gawron (Sanguszków 25), dyr. Izak Lieblach (Kółtajtaj 14). Zastępcy: Józef Solak

(Sanguszków 14 i Maurycy Mittler (Młynarska 4).

Na okręg III: Kazimierz Zielgus (Kościszów 71) i Mojżesz Weiss (Krakowska 23). Zastępcy: Stanisław Łabno (Tuchowska 54) i Samuel Vogelfang.

Na okręg IV: Jan Wróblewski i Izrael Schächter (Malczewskiego 3). Zastępcy: Romański i Szymon Weg (Krakowska).

Na okręg V: Wawrzyniec Suda (Nowodąbrowska 62) i Rozalia Steinbokowa (Folwarczna 6). Zastępcy: Szczepan Michnik (ks. Skargi 11) i Chaim Rapoport (Legionów 28).

Na okręg VI: Stanisław Komuński (Pólna 13) i Aron Rosenzewicz (Dębowa 1). Zastępcy: Jan Duman (Jasna 6) i Izak Lustgarten (Lwowska 56).

Następnie przyjęto do związku gminy miasta Tarnowa kilkunastu osób.

W końcu prezydent złożył sprawozdanie z działalności zarządu miejskiego, podając cały szereg prac dokonanych przez gminę w ostatnim czasie, oraz odczytał wniosek posła księdza Lubelskiego w sprawie robotników gminnych.

Wielka ulewa

W poniedziałek 15 bm. nawiedziła miasto nasze około godz. 1 po poł. nader silna ulewa, przypominająca swą obfitością wody ulewę z r. 1934. W ciągu około 30 minut opadł wzniości 31 mm, t. j. 1/20 części całorocznego opadu. Spadło tedy w tym czasie na 1 m² powierzchni 31 l., a ponieważ obszar miasta wynosi ok. 17 km², przeto na tym obszarze wzniosł opad 527 milionów litrów wody, t. j. tyle mniej więcej, ile wodocąg tarnowski dostarcza miastu w ciągu 4 miesięcy.

Tak znaczna ulewa spowodowała, że woda załamała wiele domów, położonych przy ulicach nieskanalizowanych lub o dawnych wadliwych kanałach.

Wielka ulewa spowodowała ulewę w przedkach budujących się kanałów jak ul. Mościckiego, a szczególnie w Bramie Piłniskiej. Tu fala wody deszczowej, idąca aż z Ryńku i ol. Katedralnego wypełniła wykopy rowy, a płynąc silnym strumieniem, gwałt spadł jest tu silny, wymuliła ziemię z obu stron rowu, tak, że nawet bezpieczeństwo przyległych domów było zagrożone. W dodatku z powodu wymulenia ziemi tura wodociągowa, płynąca w pobliżu, zapisała w powietrzu i załamała się.

Naprawę rurociągu i zabezpieczenie wykopów przeprowadzono w poniedziałek po południu do późnej nocy, po czym podjęto systematyczną naprawę wyrządzonych szkód i roboty, konieczne dla przywrócenia stanu pierwotnego.

Prezydium katolickiego bloku wyborczego

Przewodniczącym katolickiego bloku wyborczego wybrany został wiceprezydent miasta p. mgr Tadeusz Koliński, który się, że jest czynnikiem pp. prof. Dąbaj, p. kol. Hoberg i A. Szumiński, zaś sekretarzem p. mgr. Dzwonek, sekretarz chrześcijańskich związków zawodowych.

czynnością po przybyciu do Krościenka było konsumowanie odpowiedniej ilości bułki i chleba, popijając kawą. Potem wiara wychodzi na ulicę zasnę słońcem, podziwiający nadzwyczaj dobre słońce. „A, dzień dobry!” „Jaki się masz?” „Co tam słychać w Tarnowie?” „Serwis, kolego!” Okazało się, że w Krościenku mieszkać już Tarnów. Gdzie się obrócić, Tarnowski. Mrok szybko zapadł, a księżyc romantycznie przyswiał poczywim ludziskom w Krościenku. Trąbiąc w myśli capstrzyki, kładzie się bohaterka dziesiątka spać, ch... pr... pr... Podubka — wstał! Po dziesięciu minutach wszyscy są gotowi do wymarszu. Jeszcze przy śniadaniu instruktor urzęduje zawiadomienie o dzisiejszym żołędzi, że jest hez konia. Na dzisiaj przedziewie instruktor Pieniny, jako dodatek do pierwszego śniadania. Na drugie śniadanie obiecuje nam czystą, kryształową wodę Potoku Pienińskiego. Dodaje, że tej wody napewno nam nie braknie.

Trzy Korony — Pustelnia — Potok Pieniński — Sokolika — Czerlenik. Mija wszystko szybko, jak sen. Wśród starego lasu pienińskiego chodzący upojeni balsamicznym powietrzem przyczyniamy widokiem ostrych turni Sokolicy i Czerlenika. Zmienieć gdzieś znikło. Dzień niezapomniany. Po powrocie do Krościenka wspominamy wszyscy Pieniny jako coś bajkowego, coś pochodzącego z krainy czarów. Lecz okrutny żołędek i zmęczenie ściągają dziesiątkę z oboków do obiadu i spożyciu.

O brasku trzeciego dnia pomarszerowaliśmy liną szosą do Szczawnicy na śniadanki. W restauracji instruktor urzęduje zawiadomienie, że rozpoczynamy trzeci dzień wycieczki i że przedziwną piękną drogą przez Radziejówkę do Rytra. Trzeci dzień, to dzień najważniejszy i najtrudniejszy. Że jest najtrudniejszy, okazało się zaraz przy wychodzeniu na Prehybę. Teraz okazało się, że jest wytrzymały,

Dr D. BIENENSTOCK

LEKARZ

Tarnów, ul. Wałowa 14 - Tel. 350
(wejście od ul. Legionów 2)

POWRÓCIŁ

Urlop wicestarosty

Wicestarosta p. mgr Wankiewicz rozpoczął z dniem 16 b. m. urlop wypoczynkowy.

Z Zarządu miejskiego

Nieobecnego prezidenta miasta p. Brodzińskiego, który wyjechał na kilkutygodniowy pobyt do Jugosławii, zastępuje wiceprezydent p. mgr Tadeusz Koliński.

Oznaczeni

Złoty Krzyż Zasługi otrzymali pp. dr Leon Fürber, dyr. Różalska Maria i naczelnik urzędu skarbowego Mikołaj Ażgierz.

Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali pp. Tadeusz Jęzewski, Jan Żurek, Stanisław Kras, Władysław Zygmunt Ochab, Edward Dankiewicz, Stanisław Izyk, Zdzisław Solakiewicz i Edward Wrona.

Zakończone pertraktacje

Pertraktacje zarządu miejskiego w Tarnowie z zarządem miastem w Zakopanem w sprawie sprzedaży motoru Diesla, zostały już zakończone. W wyniku pertraktacji gmina miasta Zakopanego zakupiła motor Diesla za cenę 145.000, z czego 45.000 zł już wpłaciła gotówką, zaś resztę w kwocie zł 100.000 wpłaci 15 kwietnia 1939.

Rozszerzenie targowicy

Rada miejska uchwalała na ostatnim swym posiedzeniu zakupić u p. Leona Schwanenfelda plac wraz z 12-mościckim ławnym dyktym przy ul. Nowodąbrowskiej, który to budynek był swego czasu przeznaczony na ujeżdżalnię wojskową za cenę zł 27.000.

Plac ten zostanie zupełnie oczyszczony i przeznaczony na postój dla wozów obok targowicy.

Plac na którym obecnie się odbywa postój wozów zostanie przyłączony do targowicy, którą w ten sposób zostanie znacznie rozszerzona.

Ośrodek Zdrowia

Zarząd miejski przystąpił w najbliższym czasie do remontowania budynku przy ul. Kapitulnej 13, przejętego od kapituły trybunału, zamiany za budynek gminny za katedrą. W domu tym mieścić się będzie „Miejski Ośrodek Zdrowia”.

Podziękowanie

W Panu drowi KNOBLOWI
w Ciężkowicach

za troskliwość opieką i bezinteresowną pomoc lekarską, udzielaną drowi i choronemu żydowskiemu, przebywającym na kolonii w Ciężkowicach — składa serdeczne podziękowanie

Ochronka żydowska w Tarnowie

Nasza wycieczka...

(Z Kolonii wakacyjnej szkół „Safa Berura” w Rytrze)

Było ich wszystkich dziesięciu, a czuli się przez trzęsienie ziemi panem świata. Szczęśliwi i weseli wyruszyli pewnego pięknego poranka na wycieczkę. Szło się między chłopów i trzy dziewczęta. Dokładnie dziesięciu kolonistów i jeden instruktor. Podeszły góry, a imi zniknęło Rytrze, myśleli: stało się! Dopiero wczoraj było dużo gadoł, hałasu, a teraz wszyscy idą w nieznaną, w dół pełną niespodzianek. Dla wielu była to pierwsza większa wycieczka w góry. Wycieczka na całe trzy dni, więc powstawały różne kwestie: gdzie będziecie spać, a co będziecie jeść? Lecz na wszystkim czuwała głowa instruktora. I odrozu w pierwszej godzinie dostali porządną naukę. Ostre podejście w górę naderwało ich słabe siły i z powymięzanymi żebrami zażądano odpoczynku. Po krótkiej przerwie ruszono dalej w ciemny las, mając z boku przepiękną panoramę dalekiej kotliny sądeckiej. Jak zawsze tylko początek był trudny, a dalej wszystko szło jak z palmą.

Tę o to rozpoczyna się najtrudniejszy etap całej wycieczki. Przed oczyma dalekie Krościenko, a pod nogami ostre kamienie, wielkie głazy. Na nogach pierwsze, wielce obiecuje bąble. Lecz wiedziecie, że bąble przyspieszają marsz. Taki pacjent z bąblami pragnie jak najprędzej znaleźć się na miejscu, gdzie mógłby porządnie odpocząć, więc ponęda, denerwuje się, krzyczy. Najgorzej mieć takiego pacjenta. Duszę wypędzi z człowieka. Lecz i teni jego, mościwości dogadano. Poprosiło stanąłmy wreszcie we wielce obiecującej schronisku szkolnym. Wiele obiecujących dlatego, gdyż ma jedną zaletę. Dozorcy nigdy nie ma. Ma jednak tę wadę, że dozorca ukazuje się wtedy, kiedy go najmniej trzeba. Pierwszą

kto dobrze chodzi, a kto nigdy nie będzie dobrym turystą. Dla większości było to egzamin, który zdali doskonale. Prehyba — po raz drugi.

O godzinie 11 jemy obiad. Dość dziwny obiad. Może zalekiewać swą treścią i porą. Hm... pierwszy. Powstają teorie, jak należy wycieczkować, kto ma silne nogi, kto ma coś i ile w głowie. Jedna teoria t. j. samopoczucie uzyskała dość zwoleńców. Wona ona nazwała wreszcie, że nie wolno zjechać na wycieczkę to samopoczucie i dobre nogi. Kierując się tą teorią, idziemy na Radziejówkę. Trasę dwogodziną robiono w godzinie, godziną w trzydziestu minutach. Mijaliśmy, idąc ciągle naprzód, zaspasanych turystów. Pogoda była idealna. Ani kawałka słońca; chmury przechodziły tuż nad naszymi głowami. No! szły automatycznie, męczące się na przyszakach. Instruktor musiał nas mitygować — wolno! Ja mam cię! Nie będzie dziwny w niebie, jak wróce o 6-tej! Lecz ty swoje, ja swoje.

Radziejówka — W. Rogacz — Niemcowa! Już wnet Rytrze. Leżymy na polance na W. Rogacz, rozmawiamy wesoło, dowcipujemy. Nastrojów doskonały. Powstał! Naprawdę! Już schodzimy do Rytra. Miłkła zwolna żarty. Wszyscy są ciekawki, jak ich tam przynajmniej na dole, na kolonii. No i szkoda, że już zbliża się koniec Jeszcze godzina — trzy kwadransy. Chwilami nawet humor znikną. Wraca jednak w ostatnim kwadransie. Z błądzącymi sercami, podniecenia, a nade wszystko ciekawki, zbliżamy się do kolonii. Jeszcze dwieście kroków, sto... już tylko dwadzieścia. Czoło szło! Otacza nas rój kolonistów, spływa się pytania. Słomy, nieco oszołomieni, lecz bezgranicznie szczęśliwi. Pierwsza nasza wycieczka w góry. I wszystko się tak doskonale udało. Trzykrotnie gromkie a hoj! a hoj! Chwila głębokiego milczenia i... wycieczka skończona.

Kolonista.

Podziękowanie

P. T. Zarządowi stow. „Opieka nad Biedną Żydowską Młodzieżą Szkolną”, a szczególnie pp. prezosowi mgrowi Taubelsowi, p. sekretarzowi dent. Kornile i p. Leinwandowi, oraz instruktorom pp. Felicii Hollandrównie, Bernardowi Rosenstockowi i kucharce kolonii p. Henri Riter — składamy serdeczne podziękowanie za troskliwą opiekę nad naszymi dziećmi na kolonii w Pleśnej. Rodzice i dzieci

Zamknięcie ul. Mościckiego

Wydział Powiatowy w Tarnowie przystąpił do przebudowy i zaburkowania jezdni drogi gminnej Tarnów—Chyszów—Mościce (ul. Mościckiego). Z tego powodu ulica ta została zamknięta dla ruchu samochodowego i kołowego. Zamknięcie ruchu na tym odcinku potrwa najprawdopodobniej do 1 listopada br. Ruch samochodowy i kołowy odbywać się będzie drogą państwową nr 12/7 i drogą powiatową Koszyce—Wierchosławice, które to drogi posiadają nawierzchnię tłuczniową.

Nowa kropriarka

Zarząd miejski zakupił drugą mechaniczną kropriarkę dla skrapiania ulic w okresie letnim, która już została oddana do użytku zakładów czyszczenia miasta.

Auto osobowe i motocykl

Zarząd miejski uchwalił zakupić już w najbliższych dniach dla swoich potrzeb auto osobowe — Polski Fiat, oraz motocykl dla kierownika działu asanizacyjnego.

Nowy model skrzyń na śmieci

Zarząd miejski zamierza wprowadzić nowy model skrzyń na śmieci. Skrytynie te wprowadzone już w całym szeregu większych miast bywają na miejscu wyróżniane, tak że liczba skrzyń mogłaby być zredukowana do połowy.

W związku z powyższym planem zarządu miejskiego pp. inż. Groch i kierownik działu asanizacyjnego Czechyski wyjechali do Łodzi, Warszawy, Odyni i t.j., gdzie badają dokładnie powyższe skrytynie i sprawdzają ich użyteczność oraz celowość ich wprowadzenia.

Święto Czynu Chłopskiego

Manifestacje chłopskie urządzone w poniedziałek 15 b. m. przez Stronnictwo Ludowe z powodu deszczu wypadły w Tarnowie dość słabo.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele Filipińskim, po czym złożono na płynie Nieznanego Żołnierza wieniec z napisem „Nieznacemu żołnierzowi — Stronnictwo Ludowe”.

Następnie odbył się na pl. św. Ducha wiec, na którym przemawiali Józef Leś i Witke. Znacznych rezolucji nie uchwalono. W manifestacji brała udział delegacja P. P. S. z b. posłem Ciołkoszem na czele, oraz delegacja Stronnictwa Pracy z radnym Szumińskim na czele.

Z opieki społecznej

We wtorek, 16 b. m. powrócił II turnus kolonii Opieki nad biedną żydowską młodzieżą szkolną w Pleśnej. Powracające dzieci były oczekiwane na dworcu w Tarnowie przez członków zarządu Stow.

Doskonały wygląd dzieci świadczy o tym, że kolonia była udana.

W czwartek, 18 b. m. powrócił II turnus kolonii letniej Ochronki żydowskiej w Cielżkowicach. Oba turnusy obejmowały po około 150 dzieci z najbiedniejszych sfer. Dzieciom przybito na wózki od 2—4 kg, a wygład ich i samopoczucie świadczy o tym, że kolonia Ochronki żydowskiej spełniła pod każdym względem swe zadanie.

Szkazanie za strejk okupacyjny

Za przeprowadzenie strejku okupacyjnego w fabryce konfekcji B. Grün przy ul. Rybnej 4, przez co zmuszono pracodawcę do podniesienia umowy zbiorowej i podwyżki płac, skazani zostali przez sąd karny w Tarnowie na karę jednego tygodnia arestus z waznieniem wykonania kary na 2 lata: Marek Luks (Bernardynski), W. Ehrlich (Pracy 7), M. Mozes Silbermann (Dąbrowskiego 3), P. Birn (Lwowska 58), Sala Schmidt (Przeznica Struśniska 21), Mina Mozes (Dąbrowskiego 3), Regina Schiffman (Konarskiego 5), Gusta Mozes (Ochonek 20), Sala Fertig (Kollatja 16) i Zofia Kleinman (Gen. Sowińskiego 14). Natomiast sekretarz związków zawodowych Lieber Gottlob został uniewinniony. Bronił mgr Józef Wachel.

KOREPETYTORKA

dra trzech uczniów gimnazjalnych
POSZUKIWANIA na wyjazd na prowincję
(Piwniczna). — Konieczna znajomość języka
hebrajskiego i gra na fortepianie.

Warunki według umowy

Zgłoszenia: IZAK ABLÖSER, PIWNICZNA

Z Ligi Pracującej Palestyny

Dnia 15 bm. odbyło się posiedzenie Ligi Pracującej Palestyny, na którym uchwalono jednogłośnie zwrócić się do wszystkich frakcji syjonistycznych celem konsolidacji wszystkich organizacji syjonistycznych w Tarnowie. Do pertraktacji upoważniono tow. L. Kwadrasteina.

Z Zrzeszenia Kupców i Przemysłowców

W poniedziałek dnia 8 b. m. odbyło się zebranie drobnych konfeksjonariuszy, poświęcone aktualnym sprawom branżowym. W wyniku dyskusji postanowiono przystąpić do protestu, będącego przedmiotem obrad, pchemu zebraniu sekcji konfekcyjnej do rozpatrzenia.

W środę dnia 10 b. m. obradował zarząd sekcji „szkło i porcelana”. Na posiedzeniu były rozpatrywane sprawy podatkowe, a następnie przyjęto uchwałę w sprawie aktywnej współpracy przy realizacji Funduszu dla podupadłych kupców im. Józefa Heumanna.

Przy udziale kilkudziesięciu konfeksjonariuszy odbyło się w niedzielę dnia 14 b. m. plenarne zebranie sekcji konfekcyjnej. Zebranie zajął p. mgr H. Spielman, po czym przystąpiono do wyboru 6 kandydatów na biegłych podatkowych oraz opracowania wielkiej akcji zbiorowej na rzecz Funduszu dla podupadłych kupców im. Józefa Heumanna.

Dalsza część obrad toczyła się nad wieloma bożkami tarnowskiego przemysłu konfekcyjnego. O uformowaniu warunków sprzedaży referował p. David Seiden. Omówiono również wyczerpująco zagadnienie zwrotów towarowych w okresie poszezo-nowego oraz środki zaradcze i obronne przeciwko niesolidnemu wywazywaniu się ze swych obowiązków przez pewną kategorię klientów. W dyskusji zabierali głos pp. Seiden, Weinstock, Tartelbaum, Gans, Roth, dr Tesse, Kanengiesser, Perlberger, Sz. Koch, Różyta, Blond, Kreps, Glanz, Chaj i in. Po wyczerpaniu dyskusji wybrano komitet, złożony z pp. Seidena D., dr Tessego, S. Gelerntera, Knechta, Glansa, Liebera i Kanengiessera, którego zadaniem jest opracowanie wniosków celem udzielenia i wzmożenia podstaw prac przemysłu konfekcyjnego.

W poniedziałek dnia 15 b. m. zebrał się specjalnie w tym celu wybrany przez zebranie konfeksjonariuszy komitet dla przedyskutowania i wygotowania konkretnych wniosków we wszystkich sprawach, które były przedmiotem obrad zebrania sekcji konfekcyjnej. Po o godzinnych naradach przyjęło szereg wniosków, opracowanych przez pp. D. Seidena i dr Tessego, które zostaną przedłożone do aprobaty zebraniu sekcji.

W niedzielę dnia 21 b. m. punktualnie o godz. 7-mej wiecz. odbył się plenarne zebranie sekcji konfekcyjnej, któremu została przedłożona do aprobaty wnioski wygotowane przez komitet sekcji. Ze względu na ważność spraw, obecność wszystkich członków sekcji jest niezbędna.

Wydział Zrzeszenia uprasza wszystkich swoich członków, którzy do tej chwili nie otrzymali cegiełek na rzecz Funduszu dla podupadłych kupców o zażądanie bloczków, celem rozsprzedania. Zgłoszenia można uskutecznić pisemnie lub telefonicznie (Nr tel. 1048) w godzinach urzędowych od 6—9 wiecz. W razie wysprzedaży otrzymanych cegiełek uprasza się o zażądanie w sekretariacie Zrzeszenia nowych cegiełek. Zainkasowane pieniądze uprasza się przekazywać na konto czekowe Zrzeszenia (P. K. O. Nr 416/285), a na życzenie zgłosić się po odbiór gotówki kasosant Zrzeszenia. Akcja zbiorowa nie przetrwa, nie naprzód i w najbliższym czasie zostanie Fundusz uruchomiony.

Dżigan—Schumacher nieznawca para hamurystów sceny i filmu żydowskiego wspólnie z najlepszą pieśniarką LOLA FOLMAN wystąpią tylko jeden raz w sal Sokoła w poniedziałek dnia 22 bm. o godz. 9 wieczór. Program „Hot di Welt a Jidete”, pełen aktualnych i wesołych przebiegów, szedł w Warszawie, Łodzi i Wilnie przez cały obecny sezon i wszędzie odnosił nadzwyczajne powodzenie. — Bilety po cenach popularnych do nabycia w firmie „Teko” ul. Walowa 22.

Kino „Apollo” wyświetla dziś i w dni następne film pt. „Saragata”, w głównych rolach Jean Harlow i Clark Gable.

Ze sportu

Dwudniowy występ „Warszawianki” w Tarnowie

Warszawianka — Metal 5:3 (3:0)

Zawody te rozegrane zostały w czasie ulewnego deszczu i ciężki teren obniżył znacznie poziom gry.

Do przerywu Warszawianka miała zdecydowanie przewagę, zdobywając trzy bramki. Po pażcie gra się wyrównuje i Metal stara się za wszelką cenę uzyskać jak najlepszy wynik, co mu się udaje.

Bramki dla gości uzyskali: Dmytryszyn, Kmioła, Święcki, Pirych i Wiecekore; dla gospodarzy: Różanka 2 i Grzyb. Sędziował p. Fronczyk.

Tarnovia — Warszawianka 5:2 (3:1)

Senacyjnie, aczkolwiek w pełni zasłużenie zwycięstwo odniosła Tarnovia nad słabo grającym zespołem „Ligwów”.

Gospodarze zagrali najlepszy swój mecz w bieżącym sezonie i nie pozwolili Warszawiance zrewanżować się za wysoką zeszlortowaną porażkę. Szczególnie dobrze wygrała odmiotowa linia ataku Tarnovii, w której wyróżnić należy Bazalego i Jeżaka.

W przeciwieństwie do planowych ataków Tarnovii, drużyna Warszawianki grała chaotycznie i nie potrafiła nawet umiejętnie się bronić. Po drużynie, która zajmuje jedno z czołowych miejsc w tabeli ligowej stanowiąco więcej należało się spodziewać.

Miejscowi uzyskali bramki ze strażów: Bazalego, Jeża, Pirycha Hl. Wychochla i Rolka, z karnego: Warszawianki zdobyła punkty, przez Dmytryszyna i Święckiego. Sędziował p. Gawęda.

Ge—Be

K. K. L.

Wykaz puszek ściennych z lipca b. r.

Dr Jeckel z 6,70. Gmina Wyznaniowa Zyd. z 5, Lazar Wachs z 2,88, dr Wasserman z 2,50. Po 2,00: Kornmehl i Fessel, Katz i Fleischer, Wigdor Wiener z 1,57, dr Feiweil z 1,55, Henryk Holland z 1,33, Henryk Kutz z 1,10. Po 1,00: Edward Schwager, Chiel Kaurz, Maria Kimmel, Samuel Weintraub, Izrael Osterweil, dr Schönfeld, Herman Osterweil, Benjamin Katz, Maurice Katz, Tow. Eskontowe, Aron Chocner, Organizacja Hitachud, Beller i Wetsch 0,96, Irma Wurzelowa 0,87, Helena Sellsowa 0,85, inż. Orszulter 0,79, B-cia Lion 0,70, Je-chiel Engel 0,70, Beier (Hotel Bristol) 0,64. Po 0,60: dr Menderer, dyr. Schafinger, Naftali Bergman, Ignacy Fleischer, Gustaw Goldmann, inż. Lazar Hoffschütz, Biblioteka „Sina Benur” 0,55, Abraham Fier 0,55, Perlbergowa 0,52. Po 0,50: Izrael Stricker, Samuel Dintenfuss, Chaim Klapholz, Kosz (Centrakafel), Gabriel Osterweil, Mozes Matzner, Rossner, Mendel Münz, Pralnia Wazarska, Adolf Stern, B-cia Keller, Alfred Stiel, Leib Gersten, Kalman Gertner, Wolf Weiss, Jakubowice, dr Samuel Goldmann, Adolf Sattler, Stanisław Reich, Herman Lauterbach, Elias Ussowicz, Ascher Weissman 0,45, Abraham Anistfeld, Hugo Finder, Samuel Groder, Adolf Schiff, S. Grün, Szandor Weisz, dr Muskatentblit, Oszasz Wurzel, Izrael Keitsch, Leon Borgenicht, H. Biberberg, Naftali Grubman, Katznerowa, Lazar Selinger, Hudesap Apelbaum, Izak Hellin, Cecylia Goldstein, dr Adolf Katz, Izrael Bajer, Daud Leibl, Nathan Freeman, dent. J. Kornilo, Dora Bierter, Samuel Zughaft, Puzga Hanoar-Hacjion, prof. J. Malkischier, Cecylia Schiffowa. Dalki poniżej 0,50 sumo z 12,23 z 45 puszek.

C. d. n.

Z okazji wycieczki w Pieniny zebrali tow. mgr Dintenfuss i T. Bruder z 10,65.

Slub Zughaft — Adwokat zebrano przez tow.

Beera z 4,85.

Sprostowanie z wykazu Nr 32: Wykaz nadarm z Rytra Samuel Weintraub zamiast z 1,— na byc z 2,—

Kronika

Komitet „Akcji na rzecz robotnika narodowego w Palestynie”. Stwierdzono, że Syjon, Żydostwo i Stronnictwo Partystwa Żydowskiego zawiązały się 15 osobom komitet, który wyłonił z pośród siebie przyzwoitych w składzie: Prezes — M. Spielman (U. S. R.), wiceprezes — Ch. Weindling (S. P. z.), sekretarz — L. Hudes (U. S. R.), skarbnik — H. Cichanowski (S. P. z.).

Zlikwidowany strejk

W cegielni Zawadzkiego w Krzyżu wybuchł strejk robotników, który trwał przez jeden dzień, gdyż pracodawca spełnił żądanie robotników, którzy domagali się cofnięcia 14 do dniowego wypowiedzenia pracy.

Pod kołami auta. Pracownik Z.F.Z.A. w Mościcach Jan Blicharski wracając rowerem do miasta, wymijając nieprawidłowo jadącą furmankę, wpadł pod nadjeżdżające auto osobowe, które po wypadku znikło. Blicharski doznał wstrząsu mózgu i w stanie nieprzytomnym przewieziono go do szpitala powszechnego w Tarnowie.

Kradzież bielizny. Przez czwarte okno wykradziono z mieszkania parterowego Pucholskiej przy ul. Krasńskiego 22 walizkę z bielizną wartości około 300 zł.

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł.

Prenumerata: Miesięcznie zł 1,10, kwartalnie zł 3,30, półrocznie zł 6,60, rocznie 13,20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie zł 1,50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

Drukiem L. Engelberga w Tarnowie